

[Pradžia](#) > ... > [Kreipimasis į Teismą](#) > [Kur Ir Kaip](#) > [Kaip Kreiptis į Teismą?](#) > [Italy](#)

Kaip kreiptis į teismą?

Turinį pateikė

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Ar turiu kreiptis į teismą, ar yra alternatyvų?

Italijos teisės sistemoje garantuojama teisė kreiptis į teismus ir taip užtikrinti bendrą savo teisių apsaugą.

Tačiau kai kuriais atvejais pirmiausia turite, advokato padedami, pabandyti taikiai išspręsti klausimą ir ieškinį teisme galite pareikšti tik tuomet, jei to nepavyksta padaryti; ši taisyklė taikoma bendros nuosavybės ginčams, turtinėms teisėms, turto padalijimui, paveldėjimui, šeimos susitarimams, nuomai arba išperkamajai nuomai, vartojimo paskoloms, komercinei išperkamajai nuomai, reikalavimams atlyginti žalą dėl medicinos praktikos klaidos, šmeižtui spaudoje arba kitose žiniasklaidos priemonėse ir ginčams, susijusiems su draudimu, bankų ir finansinėmis sutartimis, pelno dalijimosi susitarimais, konsorciūmais, franšizės sutartimis, darbais, tinklais, agentūrų darbuotojais, partnerystėmis ir subrangos susitarimais. Procedūros atliekamos Teisingumo ministerijos įgaliotose tarpininkavimo įstaigose.

Be to, jei ketinate kreiptis į teismą dėl žalos, padarytos dėl transporto priemonių ir laivų judėjimo, atlyginimo arba dėl reikalavimo sumokėti ne didesnes kaip 50 000 EUR sumas, privalote bandyti derėtis su kita šalimi. Tačiau ši procedūra apima tiesiogines šalių derybas, kurias vykdyti turi padėti advokatai.

Kita alternatyva – arbitražas; šiuo atveju ginčą sprendžia privatus ginčo šalių paskirtas arbitras. Atitinkamos šalys turi susitarti, kad jos, užuot pareiškusios ieškinį teisme, kreipsis į arbitražą.

2 Ar nustatytas ieškinio senaties terminas?

Konkretūs senaties terminai taikomi atsižvelgiant į ieškinio rūšį. Standartinis senaties terminas yra 10 metų; tačiau kai kurių rūšių ieškiniams taikomi trumpesni senaties terminai (Civilinio kodekso (it. *codice civile*) 2934–2961 straipsniai).

Tam tikrais konkrečiais atvejais įstatyme taip pat nustatyti terminai, susiję su konkrečiais veiksmais. Pavyzdžiui, Civilinio kodekso 1495 straipsnyje numatyta, kad, norėdamas pasinaudoti teisių gynimo priemone teisme, pirkėjas, aptikęs įsigyto daikto trūkumus, privalo apie tai pranešti pardavėjui per aštuonias dienas nuo trūkumų aptikimo.

3 Ar turėčiau kreiptis į šios valstybės narės teismą?

Norėdami, kad būtų priimtas *res judicata* galią turintis galutinis sprendimas, turite kreiptis į teismą. Norėdami nustatyti jurisdikciją turintį teismą, privalote išsiaiškinti ginčo rūšį ir jurisdikciją reglamentuojančias nacionalines ir ES taisykles.

4 Jei taip, į kokį šios valstybės narės teismą turėčiau kreiptis – pagal savo

arba atsakovo gyvenamąją vietą ar pagal kitus bylos teisingumo kriterijus?

Pagrindinė taisyklė yra ta, kad kompetenciją turi atsakovo gyvenamosios vietos arba pagrindinės buveinės vietos teismas; tai yra teritorinės jurisdikcijos taisyklė, pagal kurią nustatomas fizinių ir juridinių asmenų bendrosios kompetencijos teismas (it. *foro generale delle persone fisiche e giuridiche*). Pagal ginčo vertę arba konkretų bylos dalyką turėsite kreiptis arba į konkretų atitinkamos teritorijos teismą (taikos teisėją (it. *giudice di pace*) arba bendrosios kompetencijos teismą (it. *tribunale*), kuriame bylas nagrinėja vienas teisėjas arba teisėjų kolegija), arba galiausiai į teismą, kuris nepatenka į fizinių asmenų bendrosios kompetencijos teismų sistemą (šiuo atveju kalbama apie privalomą teritorinę jurisdikciją (it. *competenza per territorio inderogabile*)).

Žr. informacijos suvestinę „[Kurios šalies teismas kompetentingas?](#)“.

5 Į kokį šios valstybės narės teismą turėčiau kreiptis, atsižvelgiant į ieškinio pobūdį ir ginčijamos sumos dydį?

Ieškiniai, susiję su kilnojamuoju turtu, kurio vertė yra ne didesnė nei 10 000 EUR, turi būti pareiškiami taikos teisme. Taikos teisėjas taip pat yra kompetentingas nagrinėti ieškinius, kurių vertė ne didesnė kaip 25 000 EUR, jeigu tokie ieškiniai yra susiję su nuostolių, kuriuos sukėlė judančios transporto priemonės ir laivai, kompensavimu. Didesnės sumos ieškinius nagrinėja vienas bendrosios kompetencijos teismo teisėjas. Tam tikros bylos, nepaisant jų vertės, priskiriamos taikos teisėjui (Civilinio proceso kodekso (it. *codice di procedura civile*) 7 straipsnio 3 dalis), bendrosios kompetencijos teismo vienam teisėjui (Civilinio proceso kodekso 409 straipsnis) arba bendrosios kompetencijos teismo teisėjų kolegijai (Civilinio proceso kodekso 50 *bis* straipsnis).

Žr. informacijos suvestinę „[Kurios šalies teismas kompetentingas?](#)“.

6 Ar galiu pareikšti ieškinį teismui pats, ar turiu kreiptis į tarpininką – advokatą?

Paprastai turėsite pasisamdyti advokatą: profesionalus atstovavimas yra privalomas (it. *obbligo di difesa tecnica*). Ši taisyklė netaikoma ieškiniams dėl nedidelių sumų (ne didesnės kaip 1 100 EUR vertės ieškiniai, kuriuos nagrinėja taikos teisėjas) arba tais atvejais, kai pats esate kvalifikuotas advokatas (Civilinio proceso kodekso 86 straipsnis).

7 Kur konkrečiai turiu kreiptis dėl ieškinio pareiškimo – į teismo priimamąjį, teismo sekretoriatą ar kitą administracinį padalinį?

Apie pareiškimą turi būti pranešama kitai šaliai, jis turi būti įteikiamas kompetentingam teismo kanceliarijos pareigūnui.

8 Kuria kalba galiu pareikšti ieškinį? Ar galiu ieškinį pareikšti žodžiu, ar jį būtina teikti raštu? Ar galiu siųsti ieškinį faksu arba elektroniniu paštu?

Pareiškimą žodžiu galima pateikti tik dėl taikos teisme nagrinėjamų ieškinių (Civilinio proceso kodekso 316 straipsnis). Visais kitais atvejais turi būti pateikiamas italų kalba surašytas pareiškimas. Pareiškimo negalima siųsti vien faksu arba e. paštu. Advokatai turi pateikti dokumentus patvirtintu e. paštu specialioje IT sistemoje.

9 Ar yra nustatytos specialios ieškinio pareiškimo formos, o jeigu jų nėra, kaip turiu išdėstyti ieškinį? Koks turi būti ieškinio turinys?

Nustatytų formų nėra; pareiškime reikia nurodyti šalį, teismą, pareiškimo dalyką ir jo pavadinimą. Įprastose civilinėse bylose pareiškėjas taip pat turi nurodyti posėdį, į kurį turi atvykti kita šalis, ir ją informuoti, kad advokato profesionalus atstovavimas yra privalomas ir kad ji, įvykdžiusi tam tikras sąlygas, gali prašyti teisinės pagalbos (it. *patrocinio a spese dello Stato*).

10 Ar reikia mokėti teismo mokesčių? Jeigu taip, kada? Ar turiu mokėti advokatui nuo pat ieškinio pareiškimo?

Valstybei turite sumokėti mokesčių, kurio dydis priklauso nuo pateiktą pareiškimą reikalaujamos sumos (vienkartinis mokesčių pagal Teisinių išlaidų įstatymą (suvestinė redakcija), patvirtintą Prezidento dekretu Nr. 115/2002 (it. *Testo Unico delle Spese di Giustizia, DPR 115/ 2002*)).

Advokato mokesčių suma ir mokėjimo terminas bus nustatomas pagal tiesiogiai su advokatu sudarytą sutartį.

11 Ar galiu gauti nemokamą teisinę pagalbą?

Italijos piliečiai ir užsieniečiai gali prašyti suteikti teisinę pagalbą, jeigu jie atitinka asmenims taikomus teisinius pajamų reikalavimus (Teisinių išlaidų įstatymas (suvestinė redakcija), patvirtintas Prezidento dekretu Nr. 115/2002).

12 Nuo kurio momento mano ieškiny laikomas oficialiai pareikštu? Ar institucijos praneš, ar mano ieškiny pareikštas tinkamai?

Ieškiny laikomas pareikštu, kai:

- jis įteikiamas kitai bylos šaliai, jeigu išduodamas kitai šaliai skirtas šaukimas į teismą (it. *atto di citazione*),
- jis įteikiamas teismo kanceliarijoje, jeigu pareiškimas adresuotas teismui (it. *ricorso*).

Teismas nenagrinės, ar byla iškelta tinkamai, kol ji nebus pradėta nagrinėti išklausanč abi šalis.

13 Ar gausiu išsamią informaciją apie bylos tvarkaraštį (pvz., kada atvykti į bylos svarstymą)?

Terminai, per kuriuos šalys turi atvykti į teismą, ir kitų šalių ar teismo procesinių veiksmų atlikimo terminai yra nustatyti Civilinio proceso kodekse. Kiekvienas teismas taiko šias taisykles konkrečioje bylos nagrinėjimo stadijoje arba nustatydamas bendrą bylos nagrinėjimo tvarkaraštį (Dekreto, kuriuo įgyvendinamas Civilinio proceso kodeksas, 81 *bis* straipsnis). Teismo kancleris praneša šalims apie teismo nutartis, priimtas ne teismo posėdyje, (pavyzdžiui, posėdžio datos pakeitimus) ir sprendimus.

Nuoroda į Civilinio proceso kodekso 163–166 straipsnius:

<https://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:regio.decreto:1940-10-28;1443>.

■ Paskutinis naujinimas: 15/09/2025

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismo tinklas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.